

Шашина М.В.
к.э.н., доц. ФММ НТУУ «КПИ»
Стадник Е.В.
Магистр ФММ НТУУ «КПИ»

ИССЛЕДОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ И ОЦЕНКА ИХ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ

В статье рассматривается хозяйственная деятельность сельскохозяйственных предприятий, исследуется их финансовое состояние и дальнейшая перспектива развития. Приведенные пути улучшения финансового состояния предприятий АПК.

Ключевые слова: хозяйственная деятельность, финансовое состояние, финансовая поддержка, сельскохозяйственное предприятие, показатели деятельности.

Shashyna M.V.
candidate of economic sciences, assistant professor NTUU «KPI»
Stadnik O.V.
student FMM NTUU «KPI»

INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF ECONOMIC ACTIVITIES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AND TO ASSESS THEIR FINANCIAL CONDITION

In the article considered economic activities of the agricultural enterprises, their investigate their financial and further development prospects. Ways to improve the path of a financial state of enterprises in agriculture.

Key words: economic activities, financial condition, financial support, farm, figure activities.

Шевченко Т.Є.
к.т.н., доц. НТУУ «КПИ»
Бочарова Г.Г.
магістр ФММ НТУУ «КПИ»

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ ПРОГРАМИ ЗАХОДІВ ЗІ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглядаються основні методологічні положення щодо заходів спрямованих на зниження собівартості продукції на підприємстві. Обґрунтована необхідність проведення цих заходів, ідентифіковані чинники, що спонукають підприємство до зниження собівартості, надані

рекомендації щодо розробки програми підприємства зі зниження собівартості продукції.

Ключові слова: собівартість, шляхи зниження собівартості продукції, оптимізація собівартості, витрати виробництва, економія витрат, програма, норма витрат.

Вступ. Кожне підприємство в своїй діяльності прагне отримати максимальний прибуток з найменшими витратами. В сучасних умовах нестабільної економіки та кризи підприємствам необхідно посилити роботу з підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності продукції та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємницької діяльності тощо. Важлива роль у реалізації цієї задачі приділяється аналізу господарської діяльності підприємств та виявленню причин відхилення фактичної собівартості від планової, розкриттю резервів її зниження та розробці програми подальшої діяльності підприємства.

Основні методологічні положення щодо розробки заходів зі зниження собівартості продукції та послуг підприємств опубліковані в працях вітчизняних економістів, таких як: Громико Г.Л., Адамов В.Є., Єжов А.І., Харченко О.С. та інших. Однак, складність проблеми обумовлює необхідність подальшої розробки та уточнення питань щодо зниження собівартості продукції та послуг на підприємствах.

Постановка задачі. Дані обліку витрат виробництва і калькулювання собівартості продукції підприємства (робіт, послуг) є важливим засобом виявлення виробничих резервів, постійного контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів з метою підвищення рентабельності виробництва. Це визначає, що аналіз витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) займає найбільш важливе місце в системі організації виробництва на підприємстві.

Виявлення можливостей підвищення ефективності використання матеріальних, трудових і грошових ресурсів у процесі виробництва та збуту продукції повинно спиратися на комплексний аналіз роботи підприємства: вивчення технічного і організаційного рівня виробництва, використання виробничих потужностей і основних фондів, сировини і матеріалів, робочої сили, господарських зв'язків.

Метою роботи є розробка методологічних засад та надання рекомендацій з розробки програми заходів зі зниження собівартості продукції підприємства.

Результати дослідження. Собівартість продукції – один з найважливіших показників економічного аналізу діяльності підприємства та визначає його ефективність. В собівартості фокусуються у грошовому вираженні витрати матеріально – технічних, трудових та фінансових ресурсів, пов'язаних з підготовкою, організацією, здійсненням виробництва та реалізацією продукції, тому собівартість належить до вирішальних

чинників, що впливають на прибуток підприємств і показники рентабельності[1].

Задачами аналізу собівартості продукції є: оцінка обґрунтованості і напруженості плану по собівартості продукції, витратам виробництва; встановлення динаміки і ступеня виконання плану по собівартості; визначення факторів, що вплинули на динаміку показників собівартості і виконання плану по них, визначення величини і причини відхилень фактичних витрат від планових; аналіз собівартості окремих видів продукції; виявлення резервів подальшого зниження собівартості продукції.

Існує чимало шляхів зниження собівартості продукції, кожній з яких має свої відмінності щодо ступеню впливу на зменшення собівартості продукції [3].

Наприклад, зменшення витрат на придбання якісних матеріалів та заміна їх на більш дешеві матеріали може призвести до зниження якості кінцевого продукту, що негативно відбитися на процесі реалізації продукції. Зменшення кількості працівників і автоматизація виробництва вимагає на перших етапах значних капіталовкладень тощо [3].

Удосконалювання організації і управління виробництвом і працею, спеціалізація виробництва, поліпшення матеріально-технічного постачання і побуту, ефективне використання часу працівників впливає на зниження собівартості [2].

Збільшення обсягу виробництва дозволяє скоротити умовно-постійні витрати тому, що собівартість знижується за рахунок скорочення поточних витрат виробництва на одиницю продукції до і після проведення організаційно-технічних заходів.

Найбільш ефективним шляхом зниження собівартості продукції є впровадження сучасних енергозберігаючих та ресурсозберігаючих технологій, ефективне використання часу роботи обладнання, використання світового досвіду по зменшенню собівартості.

Впровадження ресурсозберігаючих та енергозберігаючих технологій – це головна задача для українського товаровиробника [5]. Крім того, дуже важливим є дотримання всіх головних принципів ефективного розміщення продуктивних сил – це скорочення відстані між виробником та покупцем, виробництвом і сировинною базою.

Зниження цін – це легкий спосіб швидко привернути увагу клієнтів, але недостатній для забезпечення успіху на довгостроковий період. Причина полягає в тому, що знизивши ціну на 10%, є ризик понизити свій прибуток на 50%. Замість спроб понизити ціну товару, більш доцільно підвищити його конкурентоспроможність[4].

Залежність між виходом продукції і витратами проявляється в тому, що збільшення виходу продукції зменшує частку умовно-постійних витрат, які припадають на одиницю продукції, а отже, на її собівартість [1].

Зниження собівартості може відбутися в результаті зміни в організації виробництва, формах і методах праці при розвитку спеціалізації виробництва; вдосконалення управління виробництвом і скорочення витрат

на нього; поліпшення використання основних фондів; поліпшення інших факторів, що підвищують рівень організації виробництва, тому необхідно встановити економію по кожному фактору окремо і включити її у відповідні групи. Якщо такий поділ зробити важко, то економія може бути розрахована, виходячи з цільового характеру заходів або по групам факторів [5].

Зниження поточних витрат відбувається в результаті вдосконалення виробництва, підвищення коефіцієнта змінності, упорядкування підсобно-технологічних робіт, поліпшення інструментального господарства, вдосконалення організації контролю за якістю робіт та продукції.

При поліпшенні використання основних фондів зниження собівартості відбувається в результаті підвищення надійності та довговічності обладнання; вдосконалення системи планово-попереджувального ремонту; централізації і впровадження індустріальних методів ремонту, утримання та експлуатації основних фондів [6].

Удосконалення матеріально-технічного постачання і використання матеріальних ресурсів знаходить відображення у зменшенні норм витрат сировини і матеріалів, зниженні їх собівартості за рахунок зменшення заготівельно-складських витрат. Транспортні витрати скорочуються в результаті зменшення витрат на доставку сировини і матеріалів від постачальника до складів підприємства, від заводських складів до місць споживання; зменшення витрат на транспортування готової продукції.

Певні резерви зниження собівартості закладені в усуненні або скороченні витрат, які не є необхідними при нормальній організації виробничого процесу (наднормативні витрати сировини, матеріалів, палива, енергії, доплати робітникам за відступ від нормальних умов праці і понаднормові роботи і т.п.). Це можна виявити проведенням спеціальних обстежень і одноразового обліку, при аналізі даних нормативного обліку витрат на виробництві, ретельному аналізі планових і фактичних витрат на виробництво [6].

Зміна обсягу і структури продукції, які можуть призвести до відносного зменшення умовно-постійних витрат (крім амортизації),

Поліпшення використання природних ресурсів (зміна складу і якості сировини; зміна продуктивності родовищ, обсягів підготовчих робіт при видобутку, способів видобутку природного сировини) відображають вплив природних умов на величину змінних витрат. Аналіз їх впливу на зниження собівартості продукції проводиться на основі галузевих методик видобувних галузей промисловості [6].

Дотримання загальноекономічних принципів та законів – ефективний та важливий шлях для зниження собівартості продукції, який не буде призводити до погіршення кінцевого продукту і дасть для вітчизняного товаровиробника можливість отримувати додаткових покупців та додаткові прибутки [5].

Як бачимо, існує значна кількість шляхів та методів зниження собівартості продукції підприємства та забезпечення його ефективної роботи, але в залежності від техніко-економічних особливостей підприємства та

специфіки виробництва необхідно знайти оптимальні шляхи, що дають змогу сформуванню на підприємстві програму заходів зі зниження собівартості продукції.

Висновки. Аналіз собівартості продукції дає змогу виявити шляхи зниження витрат підприємства та підвищити ефективність використання матеріальних, трудових і грошових ресурсів у процесі виробництва, постачання та збуту продукції. З метою підвищення ефективності функціонування підприємства необхідно постійно проводити роботу з аналізу та зниження собівартості продукції, для чого на базі виявлених в процесі аналізу витрат виробництва доцільно створити програму діяльності зі зниження цих витрат. Програма повинна вмещувати склад заходів зі зниження витрат, відповідальних осіб за впровадження цих заходів, терміни виконання та форми контролю. Одним з ефективних засобів впровадження цієї програми може бути здійснення постійного моніторингу та внесення корективів в цю програму в залежності від зміни факторів внутрішнього та зовнішнього оточення підприємства.

В процесі складання програми заходів зі зниження собівартості продукції доцільно використовувати математичний апарат та основні положення методології управління проектами.

Перелік посилань

1. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту [Текст]: Підруч.: Пер. з англ.- К.: Молодь, 2002. – 1000с.
2. Гетьман О.О. , Шаповал В.М. Економіка підприємства [Текст]: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – Київ, Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
3. Индукаев В.П. Организация оперативного учета и контроля издержек производства [Текст] М.: Финансы и статистика, 2001. 143 с.
4. Кондратюк О.І. Удосконалення системи управління витратами на промислових підприємствах [Текст] // Фінанси України.- 2004.- №11.-С.310-316
5. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах України [Текст]. - К.: Лібра, 2005. - 552 с.
6. Мочерний С.В., Донбенко М.В. Економічна теорія [Електронний ресурс]- Київ: Альма матер, 2010
http://pidruchniki.com.ua/ekonomika/ekonomichna_teoriya_-_mocherniy_sv

Шевченко Т.Е.

к.т.н., доц. ФММ НТУУ «КПІ»

Бочарова А.Г.

магістр ФММ НТУУ «КПІ»

ТЕХНОЛОГИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОГРАММЫ МЕРОПРИЯТИЙ НАПРАВЛЕННЫХ НА СНИЖЕНИЕ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ

В статье рассматриваются основные методологические положения относительно мероприятий направленных на снижение себестоимости продукции на предприятии. Обоснованная необходимость проведения этих

мероприятий, ідентифікованні фактори, которые побуждают предприятие к снижению себестоимости, предоставлены рекомендации относительно разработки программы предприятия из снижения себестоимости продукции.

Ключевые слова: себестоимость, пути снижения себестоимости продукции, оптимизация себестоимости, затраты производства, экономия расходов, норма расходов.

Shevchenko T.E.

candidate of economic sciences, assistant professor NTUU «KPI»

Bocharova A.G.

student FMM NTUU «KPI»

TECHNOLOGY OF FORMING OF THE PROGRAM OF MEASURES DIRECTED ON THE DECLINE OF UNIT COST

In the article substantive methodological provisions are examined in relation to measures directed on the decline of unit cost on an enterprise. Grounded necessity of leadthrough of these measures, identificirovanny factors which induce an enterprise to the decline of prime price, predostavlenny recommendations in relation to development of the program of enterprise from the decline of unit cost.

Keywords: prime price, ways of decline of unit cost, optimization of prime price, production costs, economy of charges, norm of charges.

Шевчук Н. А.

к.т.н., доцент ФММ НТУУ «КПІ»

Ніколаєва Н.В.

студентка ІЕЕ НТУУ «КПІ»

Осінова Т.А.

студентка ІЕЕ НТУУ «КПІ»

АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В ПІДТРИМЦІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

У статті визначено методи підтримки підприємництва у різних країнах світу. Зроблено аналіз цих методів. Визначено найоптимальніший для України метод.

Ключові слова: податкова пільга, податкові канікули, одержавлення, кредит.

Вступ. Домінуюче місце серед суб'єктів господарського права належить такому суб'єктові, як підприємство. Це зумовлено особливими економічними